Liikenne- ja logistiikkaklusteri

Muistio 30.10.2026 klo 13.00–15.00

1. Kokouksen avaus, asialista ja sihteerin valinta

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

Kokouksen sihteerinä toimii Hanna-Leena Pesonen.

2. Läsnäolijat

Todettiin läsnäolijat ja klusterin jäsenet:

- Jarmo Haapanen, JBUSS Oy
- Taavi Heikkinen, SKAL
- Juha Laiho, Napapiirin Kuljetus Oy
- Kati Röntynen, Lappia
- Denice Hohtari, Lappia
- Hannu Uimaniemi, UKK-Express
- Jonna Pietilä, Finavia
- Tarmo Alatalo, REDU
- Roosa Alatalo, Rovaseudun työllisyysalue
- Janne Turunen, Meri-Lapin työllisyysalue
- Jani Mäläskä, Lapin AMK
- Mikko Tervo, Lapin liitto

Klusteriin voi kuulua ja voidaan kutsua muitakin jäseniä.

3. Klusterin puheenjohtajan, ennakointivastaavan/vastaavien ja sihteerin päättäminen

Puheenjohtajana toimii Taavi Heikkinen ja ennakointivastaavana Hanna-Leena Pesonen. Klusterin sihteerin valinta tehdään myöhemmin.

4. Muistion hyväksymiskäytäntö ja vienti Lapin Luotsiin

Sovittiin, että kokousmuistio lähetetään osallistujille sähköpostitse kommentoitavaksi. Kommentointiaikaa on yksi viikko. Tämän jälkeen muistio viedään Lapin Luotsiin. Kommentit toimitetaan vastaamalla viestiin kaikille vastaanottajille.

5. Lapin alueellisen ennakoinnin ja ennakointiklusteritoiminnan yleisesittely ja käytännöt

Hanna-Leena Pesonen esitteli Lapin alueellisen ennakoinnin toimintamallia sekä klusteritoiminnan käytäntöjä.

Keskustelussa todettiin, että autoalan osallistuminen klusteritoimintaan on painottunut oppilaitoksiin. Oppilaitokset tuovat työelämän näkökulmaa toimintaan, mutta pohdittiin myös varsinaisten autoalan yritysten ja toimijoiden osallistumisen tarvetta. Keskustelua käytiin myös autoalan ja kuljetusalan tarpeiden eroista.

Mahdollisiksi uusiksi jäseniksi ehdotettiin:

- Mikko Lehtiniemi, Pörhön Autoliike
- Petri Kaarninen, Wetteri Power Keminmaa

Hanna-Leena selvittää mahdollisuuksia heidän mukaan kutsumiseensa.

Keskustelussa todettiin liikenne- ja logistiikka-alan näkymien olevan Lapissa pääosin myönteiset, vaikka toimintaympäristöön liittyy myös epävarmuuksia. Polttoainekustannukset, talouden kehitys ja toimintojen voimakas kausiluonteisuus vaikuttavat alan toimintaedellytyksiin.

Keskeiseksi teemaksi nousi matkailun sesonkiluonteisuuden vaikutus koko toimialaan. Kausivaihtelut näkyvät yritysten työvoimatarpeissa, rekrytoinneissa, henkilöstön saatavuudessa sekä toiminnan suunnittelussa. Vaikutukset ulottuvat myös oppilaitoksiin muun muassa koulutusten toteutukseen, opiskelijavirtoihin ja työssäoppimispaikkojen järjestämiseen. Tilanne korostaa ennakoinnin, joustavuuden ja eri toimijoiden yhteistyön merkitystä.

Työvoiman saatavuus ja osaavan henkilöstön riittävyys nähtiin alan merkittävinä pitkän aikavälin haasteina. Kuljettajien eläköityminen, työhyvinvointiin liittyvät kysymykset sekä osaajapula heijastuvat useille liikenne- ja logistiikka-alan toimialoille. Samalla todettiin, että kuljetusalan työttömyys on vähäistä ja osaajat työllistyvät nopeasti.

Oppilaitokset toivat esiin logistiikka-alan hyvän vetovoiman sekä tarpeen lisätä työelämäyhteistyötä esimerkiksi harjoittelujen, työssäoppimisen ja alan tunnettuuden vahvistamisen kautta. Lisäksi keskusteltiin alan kasvavista osaamisvaatimuksista, kuten teknologian kehityksen sekä kieli- ja turvallisuusosaamisen merkityksestä.

Yritysten näkökulmasta esiin nousivat investointien rahoitus, kaluston uusiminen, yrittäjien saatavuus sekä toimintaympäristön ennakoitavuus. Erityisesti suurten investointihankkeiden arvioitiin voivan lisätä kysyntää ja aiheuttaa kilpailua työvoimasta sekä palveluntuottajista.

myös Lapin ammattikorkeakoulu toi esiin logistiikka-alan koulutuksen hyvän vetovoiman sekä kasvavat yhteistyötarpeet yritysten kanssa. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa kiinnostuksen kohteina ovat erityisesti arktinen logistiikka ja datan hyödyntäminen.

Lapin liitto esitteli liikenteeseen ja turvallisuuteen liittyvää maakunnallista suunnittelua. Keskustelussa nousivat esiin ratayhteyksien kehittäminen, tieverkon kasvava korjausvelka sekä logistisen saavutettavuuden merkitys Lapin tulevaisuudelle.

Lisäksi käsiteltiin liikenneturvallisuutta, raskaan liikenteen kustannuskehitystä, sääntelyn vaikutuksia sekä alan veto- ja pitovoiman vahvistamista. Alan positiivisen näkyvyyden ja tunnettuuden lisäämistä pidettiin tärkeänä tulevaisuuden työvoiman turvaamiseksi.

Keskustelussa ehdotettiin myös Opetushallituksen logistiikka-alan asiantuntijan kutsumista johonkin tulevaan klusterikokoukseen.

7. Terveiset toimialaklustereiden puheenjohtajakokouksesta

Taavi Heikkinen esitteli puheenjohtajakokouksen kuulumiset (liite).

8. Tulevaisuusnostot klusterin Luotsi-sivustolle

Matkailuvetoinen sesonkiluonteisuus haastaa alan osaamis- ja työvoimatarpeita

Lapin liikenne- ja logistiikka-alan toimintaa ohjaa yhä voimakkaammin matkailun sesonkiluonteisuus. Kysyntä, työvoiman tarve ja liikennemäärät keskittyvät lyhyisiin ajanjaksoihin, mikä edellyttää yrityksiltä, oppilaitoksilta ja työntekijöiltä aiempaa enemmän joustavuutta ja ennakointikykyä. Työvoiman saatavuuden turvaaminen sesonkeihin, työssäoppimisen järjestäminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen korostuvat tulevaisuudessa entisestään. Samalla tarve työn liikkuvuudelle, useamman osaamisalueen hallinnalle ja erilaisten työtehtävien yhdistämiselle kasvaa.

Kuljetusalan yrittäjyyden jatkuvuus edellyttää parempia toimintaedellytyksiä

Kuljetus- ja logistiikka-alalla tunnistettiin huoli yrittäjien saatavuudesta ja alan uusiutumisesta. Erityisesti uusien yrittäjien pääsy alalle voi vaikeutua kaluston suurten investointikustannusten, rahoituksen saatavuuden haasteiden sekä toiminnan kausiluonteisuuden vuoksi. Asiakkaiden, sääntelyn ja kilpailutusten kasvavat vaatimukset kohdistuvat yhä useammin uuteen ja vähäpäästöiseen kalustoon, mikä lisää

investointipaineita. Alan tulevaisuuden kannalta on tärkeää löytää keinoja yrittäjyyden houkuttelevuuden vahvistamiseen ja uusien yrittäjien toimintaedellytysten parantamiseen.

9. Muut asiat

Seuraava kokous pidetään viikolla 15 torstaina 15.4.2027 klo 13.00 Napapiirin Kuljetuksen tiloissa.

Kokouskutsu toimitetaan sähköpostitse.

10. Tiedoksi

Ei tiedoksi annettavia asioita.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.05.